

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาความเข้าใจ เห็นไหม เราเข้าใจ นี้อวิชา อวิชามันเข้าใจผิด มันรู้แต่
เข้าใจผิด เข้าใจไปคนละเรื่อง นี้อวิชาครอบงำ มันตีความไปประสานคนเรานะ คุณ
ประเพณีวัฒนธรรม เราถูกต้องไป เห็นไหม พื้นที่ไหนพอเราเห็นประเพณี ย้อนกลับไป
พระไตรปิฎกสิ จะเห็นที่มาเลยละ มันต้องมีที่มา สิ่งที่เขาทำนี้มาจากพระไตรปิฎกทั้งนั้น
แล้วคุณสิ เขามาถามนะว่า

“ผิดศีลข้อ ๓ ผู้หญิงจะเป็นผู้ชาย ผู้ชายจะเป็นผู้หญิง ถ้าผิดศีลข้อ ๓”

เราบอก “มันเป็นไปไม่ได้หรอก! มันเป็นไปไม่ได้”

แล้วมาตริกคุณนะ พอมาตริกคุณ มันอยู่ในพระไตรปิฎก มีเศรษฐินะ เศรษฐินั้น
พระกัจจายนะ พระกัจจายนะเป็นคนที่รูปร่างสวยงามมาก สวยงามมากนะ เศรษฐินั้นมี
ความคิดไง มีเจตนาเข้าใจว่า ถ้าได้เป็นภรรยาเรานะ เราจะมีความสุขมาก พระนะ
พระภิกษุแต่ร่างกายสวยงามไง แต่เศรษฐินั้นเห็นว่าถ้าเราได้พระองค์นี้เป็นภรรยา เราจะมี
ความสุขมาก พอคิดเท่านั้นนะ..

เพราะพระกัจจายนะนี้เป็นพระอรหันต์ มาเผยแผ่ไปทางตะวันตกของประเทศ
เห็นไหม ไปเทศน์เอาพระโสณะ พระโสณะจะบวช บวชไม่ได้ บวชได้เป็นเณร แล้ว
เทศน์อบรมอยู่ ภาวนาอยู่ รอพระให้ได้ ๑๐ องค์ กว่าที่จะบวชได้เป็นพระขึ้นมา เห็นไหม
พระกัจจายนะสอนพระโสณะเป็นพระอรหันต์เหมือนกัน แล้วฝากให้พระโสณะไป
กราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระสมัยพุทธกาลนะ ใครได้บวชแล้ว ใครปฏิบัติแล้วถึงที่สุดแห่งทุกข์แล้ว จะ
คิดถึงคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อยากจะกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้ามาก จะไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่พระกัจจายนะเป็นพระ

อรหันต์ที่มาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ออกมาเผยแผ่ธรรมอยู่เห็นใหม่ ผাগ พระโศณะไปขอพรองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๒ อย่าง

อย่างหนึ่งคือภาคตะวันตกของประเทศ หินปูน.. เวลาใส่รองเท้าไป รองเท้าหนึ่ง ชั้นเดียวใส่แล้วมันบางเกินไป ให้ขอองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอให้ใส่รองเท้า หลายชั้นก็ได้ สอง..ชนบทประเทศ ถ้าจะบวชพระ รอพระ ๑๐ องค์ให้ครบสงฆ์นี้ มันอยู่ ชนบทไซ้ใหม่ พระมันน้อย กว่าจะรวมได้ ๑๐ องค์ กว่าจะบวชพระได้นี้มันช้ามาก ขอให้ ๕ องค์ก็บวชได้ เห็นใหม่ ขอพระโศณะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระโศณะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้าให้นอนอยู่ในอาคารเดียวกัน อยู่ในกุฎิเดียวกัน แล้วให้พระโศณะเทศน์ให้ฟัง อธิบายธรรมให้ฟัง เห็นใหม่ ผู้ที่อธิบายธรรมให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฟังแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสรรเสริญ พระอรหันต์ทั้งนั้นนะ

นี่พระอรหันต์ พระกัจจายนะมีศกยภาพขนาดนั้นนะ รูปร่างสวยงามมาก เป็น พระอรหันต์ มีฤทธิ์มีเดชมาก เศรษฐีไปเจตนาใจ ว่าถ้าเราได้ภิกษุองค์นี้เป็นภรรยา เราจะ มีความสุขมาก ด้วยเจตนาอัน เพศเขาแปลงทันที เขาแปลงเพศจากผู้ชายเป็นผู้หญิงทันที

พอเป็นผู้หญิงขึ้นมาทันที ด้วยความอาย อายมาก อายเขาไป พออายเขาไม่กล้า กลับบ้าน ก็เลยพเนจรไป เป็นผู้หญิงนะ พอพเนจรไปก็ไปอีกเมืองหนึ่ง ก็ไปได้สามี ไป ได้สามีนะ มีลูกอีก ๒ คน ในขณะที่เขาเป็นเศรษฐี เขามีลูกของเขาอยู่แล้ว ๒ คน พอเขา แปลงเพศเป็นผู้หญิง เห็นใหม่ ถ้าแปลงเพศเป็นผู้หญิง สมมุติถ้าเราเป็นผู้ชายอยากเป็น ผู้หญิง เห็นใหม่ เราจะไม่มีมดลูก เราจะมีลูกไม่ได้หรอก แต่เขาแปลงด้วยฤทธิ์ ด้วย กรรม เขาแปลงจากผู้ชายไปเป็นผู้หญิง

แล้วพอเป็นผู้หญิง เขาไปอีกเมืองหนึ่ง เขาไปได้สามีเป็นเศรษฐีอีก พอได้สามี เขาก็ได้มีลูกอีก ๒ คน พอมีลูกอีก ๒ คนนะ พอดีพ่อค้าต่างเมืองเขามาค้าในเมืองนั้น เขาคิดถึงใจ เขาไปถามพ่อค้าว่าจำได้ไหม บ้านเศรษฐีนั้นเขาเป็นอย่างไร ที่เขามีลูก ๒ คน ลูกเขาโตหรือยัง ด้วยความคิดถึง พอคิดถึงก็ไปถามไปถามเข้า

พ่อค้าต่างก็ถามว่ารู้ได้อย่างไร ก็บอกตัวเองนี่เป็นเศรษฐี แล้วเขาไปคิดไม่ดีกับ พระกัจจายนะ เขาเลยเป็นผู้หญิงมาอย่างนี้ไง พ่อค้าต่างนั้นเขามีปัญญา เขาบอกให้ไปขอ ขมานะ ให้ไปขอขมาพระกัจจายนะ เอาดอกไม้ธูปเทียนเข้าไปขอขมาพระกัจจายนะ

พอเข้าไปขอขมา เห็นไหม เขาก็ทำตามนั้น พอตามนั้น เพศเขาก็กลับคืนมาเป็น ผู้ชายอย่างเดิม พอเป็นผู้ชายอย่างเดิม เขาเลยกลับไปเมืองเขาไป ไปครอบครัวของเขา เห็นไหม เขาเลยว่าเขามีลูก ๒ ฝ่าย ลูกที่เกิดจากเขาที่เขาเป็นผู้ชายนะมี ๒ คน ลูกที่เกิด จากเขาเป็นผู้หญิงมีอยู่ ๒ คน แต่เขาเข้าไปขอขมาแล้ว เห็นไหม เขาไปขอขมาแล้วเขายัง กลับมาเป็นผู้ชายอย่างเดิม นี่การขอขมา

เราจะบอกว่า แต่เราคิดกันเองไง ว่าถ้าเราคิดศีลข้อ ๓ เราจะเป็นผู้หญิงเป็นผู้ชาย ถ้าเราคิดว่าเราผิดเอง หนึ่ง..เราคิดศีลนี้มีกรรมใหม่ มีกรรมเด็ดขาด การผิดศีลธรรม เพราะการผิดศีลข้อกามนี้มันมีโทษนะ มีกรรมมาก กรรมมากเพราะอะไร กรรมมาก เพราะว่าหนึ่ง..เรา ๒ คนทำผิดกัน เราก็มีทุกข์อยู่แล้ว สอง..เรามีพ่อแม่ มีปู่ย่า มีตายาย ไหม เรามีปู่ย่าตายายหมด เรามีวงศ์ตระกูลไหม? ตระกูลนะถ้าเกิดมีความผิดพลาดขึ้นไป มันจะเสียหายไหม?

กรรมคือความทุกข์ กรรมคือสิ่งที่การกระทำ แต่การผิด การเปลี่ยนเพศ การว่า เปลี่ยนเพศไปมันเป็นเจตนา เป็นความผิดของแต่ละบุคคล เห็นไหมว่ากฎแห่งกรรม เขา ว่ากฎแห่งกรรม กฎแห่งกรรมพูดถึงนี้มันเป็นกฎตายตัวนะ กฎวิทยาศาสตร์ที่เราคิดว่ากฎ แห่งกรรมมันต้องเป็นสภาวะแบบนั้น แต่กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน เราทำกรรม ไว้ กรรมต้องให้ผลแน่นอน แล้วให้ผลหนักด้วยถ้าทำกรรมชั่ว แต่เราก็เคยทำดีใช่ไหม คนๆ หนึ่งเคยทำดีและทำชั่วมาตลอด

คุณดูตัวอย่างเราฆ่าคนตาย เราต้องมีกรรมแน่นอน ตัดสินถ้าเขาจับได้ติดคุก ๒๐ ปี แต่เวลาเขาวิสามัญฆาตกรรม ฆ่าคนตายเหมือนกัน แต่เพราะคนนั้นเป็นคนเลว คนนั้นเขา เป็นโจร เป็นมหาโจร แล้วตำรวจเขาฆ่าคนนั้นตาย เห็นไหม ฆ่าคนตายมีกรรมใหม่ มี เหมือนกัน คนๆ หนึ่งโดนตัดสินจำคุก ๒๐ ปี เจ้าหน้าที่ฆ่าคนตายตัดสินมีโทษใหม่ ต้อง ขึ้นฟ้องศาล แล้วศาลยกฟ้อง ยกฟ้องว่ามันเป็นวิสามัญเห็นไหม

การกระทำของคนมันมีหลายหลากมาก กฎแห่งกรรมมันกฎตายตัวนะ แต่กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน การจำแนกสัตว์นั้นมันมีเหตุมีปัจจัยตัวแปรอีกมหาศาลเลย มันจะเป็นตามนั้นไหม หรือไม่เป็นตามนั้นมันก็อีกเรื่องหนึ่งนะ มันเป็นความเห็นของอีกต่างที่มันเป็นไปได้ กรรมตามความจริง กรรมต้องให้ผลตามความจริงแน่นอน

แต่สิ่งที่พระกัจจายนะท่านเป็นพระอรหันต์ แล้วพระอรหันต์เวลาเผยแผ่ธรรม ทำคุณประโยชน์กับศาสนา มาก แล้วไปคิดโดยเจตนาไง มันไปคิดโดยเจตนา เห็นไหม เจตนาตัวใจที่เป็นนี้มันทำให้ผลกรรมมันเกิดตรงนั้น นี่ไม่ได้ฝិតฝิตนะเพียงแค่อคิด แต่เพียงแค่อคิดมันมีผลขนาดนั้น

แต่เราทำฝิตฝิต ถ้าฝิตฝิตขึ้นมา ทำไม่ฝิตเห็นไหม เรามีคู่ครอง เราขอ เราแต่งงานกัน ทุกคนยกให้ ทุกคนรับรู้ เห็นไหม มันสิ่งที่ว่าเรามีครอบครัวของเขา อันนี้มันเป็นสัจจะความจริงนะ มันทำให้ความกังวลของใจสิ่งที่มันทำความเสียหายกับชื่อเสียงตระกูลมันไม่มี เห็นไหม กรรมมันเกิดที่นี้ ถ้าเกิดที่นี้นะ เราจะเห็นผลของกรรม นี่ถึงว่าศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันเหนือการคาดหมายทั้งหมด ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ผู้ใดปฏิบัติธรรมด้นเดาธรรม คาดหมายธรรม เห็นไหม การคาด การหมาย การด้นเดาไป

สิ่งที่เกิดขึ้นในพระไตรปิฎกนะ เห็นไหม คุณคิดว่าเวลาเราใส่บาตรพระอรหันต์ที่ออกจากสมาบัติแล้วได้บุญมาก เราก็คิดจินตนาการไป แต่พระอรหันต์ที่ออกจากสมาบัติแล้วพระองค์ไหนเป็นพระอรหันต์จริง? แล้วพระองค์ไหนที่เป็นพระอรหันต์ที่เข้าสมาบัติที่ออกจากสมาบัติ เราารู้ได้อย่างไร? มันก็เลยเป็นสังคมที่เอามาหาผลประโยชน์กัน เห็นไหม

แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ของเราละ ครูบาอาจารย์ที่ทำได้จริง ท่านทำ.. เพราะอะไร เพราะคุณค่าของธรรมนี้มันเหนือโลก ธรรมนี้มีคุณค่ามหาศาลเลย ใ้สิ่งที่ผลประโยชน์เล็กๆ น้อยๆ ที่โลกเขาหากัน นี่โมฆะบุญ! ตายเพราะเหยื่อ ตายเพราะลาภ อยากได้เหยื่อ อยากได้ลาภ อยากได้ชื่อเสียงศักยภาพ มันฆ่าตายหมด มันฆ่าจิตดวงนั้นออกจากคุณงามความดีหมด เห็นไหม

แต่ครูบาอาจารย์ของเราไม่ใช่โมฆบุรุษ ไม่เห็นแก่ลาภสักการะ ไม่เห็นแก่สิ่งใดๆ เลย แต่สังฆกรรมที่มีอยู่ต้องพิสูจน์ขึ้นมา ถ้าเราไม่พิสูจน์ขึ้นมา เรามีความลึกลับสงสัยไหม?

ทุกคนอยากรู้ อยากเห็น อยากประพฤติปฏิบัติ แต่อยากรู้อยากเห็นโดยกิเลสนี้ทำให้เราเสียหายนะ แต่ผู้ที่มีคุณธรรมในหัวใจ สิ่งนี้มันพิสูจน์กันเหมือนนักวิทยาศาสตร์ ทดลองวิทยาศาสตร์ว่ามันมีค่าจริงหรือเปล่า มีค่าจริงขึ้นมาก็จบไป มีค่าจริงมันก็มีค่าจริงตามค่าของมัน

ใจเราก็เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัติ คุณติ พระอรหันต์แต่ละองค์ เห็นไหม บางองค์ระลึกชาติได้ ๕ ชาติ ๑๐ ชาติ ๑๐๐ ชาติ ๑๐๐,๐๐๐ ชาติ จนไม่มีต้น ไม่มีปลาย บางทีมีอภิญา สิ่งนี้มันเป็นคุณสมบัติประจำตนนะ แต่ความสิ้นสุด.. คุณติ เรามีการศึกษา จบวิชาการศึกษามา ได้ปริญญา มา จบการศึกษามาเหมือนกัน แต่ความรู้คนไม่เหมือนกัน ความรู้คนไม่เท่ากัน ความถนัดของคนไม่เท่ากัน สิ่งนี้มันไม่เท่ากันทั้งนั้น

สิ่งที่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา คุณธรรมในหัวใจนี้พระอรหันต์เหมือนกัน เป็นสิ้นสุดแห่งทุกข์เหมือนกัน แต่คุณสมบัติของจิตที่มันเป็นมันก็ไม่เหมือนกัน สิ่งนี้มันไม่เหมือนกัน อันนั้นมันเป็นอำนาจวาสนาใจใหม่ เป็นบารมีใจใหม่ สิ่งนี้สร้างมาจากตัวใจใหม่ ตัวได้สร้างมา เห็นไหม สิ่งนี้ความชอบ ความถนัดไม่เหมือนกันหรอก แต่เราสามารถมีการศึกษาให้ทัดเทียมกันได้ จบทางวิชาการเหมือนกันได้

นี่ก็เหมือนกัน อริยสังคัลยตรงนี้ไง สังฆกรรม ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค สิ่งที่เป็นสังคัลยจะความจริง เราสามารถกระทำได้ เราถึงทำที่สุดแห่งทุกข์ได้ แต่สิ่งที่ความถนัดเรื่องอภิญ्यानันมันอีกเรื่องหนึ่งนะ มันอีกเรื่องหนึ่ง สังฆกรรมถึงไม่ใช่สิ่งที่เหาะเหินเดินฟ้าที่หายวาระจิต อภิญาแก้กิเลสไม่ได้ สิ่งนี้แก้กิเลสได้คือสังฆกรรม ทุกข์-สุขเรานี่ ความทุกข์ที่เราจะพ้นจากทุกข์ มันต้องแก้อย่างไร มันต้องมีความสงบของใจเข้ามา เพราะมันละเอียดใจ ความทุกข์คืออะไร?

ทุกข์คือความไม่พอใจ คือการขัดข้องใจ ทุกข์ไม่ใช่มันไม่มีจะกินนะ ไม่มีจะกินกินอย่างอื่นก็ได้ เราไปคิดกันปัจจัยเครื่องอาศัย เราไม่มี เราขาดแคลนใจใหม่ เราถึงได้เป็นความทุกข์ แต่ความทุกข์ปัจจัยเครื่องอาศัยมันอาศัยหนึ่ง แต่ทุกข์จริงๆ มันคือขัดข้อง

ในหัวใจ แล้วขัดข้องในหัวใจนี้มีกิน มีสมบัติมากขนาดไหน ถ้ามั่นทุกซึกก็คือทุกซึก ถ้ามั่น มีพอมิพอกินหรือมีเล็กน้อยแต่ถ้าหัวใจมันสุขก็คือสุข

ทำไมพระเราปฏิบัติ เห็นไหม คูสิ บริหาร ๘ เท่านั้น สมบัติของพระนะ สมบัติ ส่วนตัวมีบริหาร ๘ สิ่งที่เกิดขึ้นมานี้เป็นของของสงฆ์ทั้งนั้นนะ เป็นของสาธารณะ สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นของของสงฆ์ ภิกษุหนุ่มลามกสงฆ์มาสู่ตนเป็นอาบัตินิสสัคคิยปาจิตตีย์ ของเป็นส่วนกลางน้อมมาสู่ตนนี้เป็นอาบัติทันทีเลย

แต่ของเป็นของสงฆ์ คูแลรักษากัน วัด อาวาสต่างๆ มันเป็นส่วนกลาง สิ่งที่เป็น ส่วนกลาง สิ่งที่เป็นสมบัติของตนได้คือบริหาร ๘ เท่านั้น แล้วถ้าเป็นบริหาร ๘ การเสพ ใช้บริหาร ๘ ถ้าไม่เป็นของของ บุคคลไปใช้ไม่ได้ด้วย นี่เห็นไหม ผ้าจีวร ผ้าต่างๆ ใช้ ต้องพินทุทธิฐาน ต้องพินทุทธิฐานเป็นส่วนบุคคล เป็นของของเรา ของของเรา เราใช้ของเราแล้วต้องรักษาของเรา ถ้าผิดก็ผิดเรา เห็นไหม

ภิกษุ เห็นไหม อรุณขึ้น ผ้าห่างจากตน ผ้านั้นเป็นนิสสัคคิย ห่างจากตน ๑ ศอก เห็นไหม ผ้าไม่อยู่กับตนในอรุณขึ้น ผ้าส่วนบุคคลต้องรักษา ต้องเก็บรักษา ห่างจากเรา ไม่ได้ ในอรุณขึ้น ถ้าอรุณขึ้น ๑ วันนะถ้าขาดไป วัดถุนั้นเป็นนิสสัคคิย ภิกษุเป็นปาจิตตีย์ ของบุคคลต้องรักษาเป็นส่วนบุคคล

ถ้าของส่วนกลาง ของที่แจกได้ ของที่แจกไม่ได้ เห็นไหม สิ่งที่เป็นของส่วนกลาง ส่วนกลางเป็นประโยชน์อะไร มันสุข มันทุกข์ที่ไหน มันสุข มันทุกข์ที่เราใช้ไหม อย่างที่ เรา ถ้าเราเป็นภิกษุ เรามีบริหาร ๘ แต่ความเป็นอยู่ของเราละ ความเป็นอยู่ของเรา เรา พอใจไหม ทำไมคนอื่นเขาพอใจละ มันสุข-ทุกข์ที่ใจ ความสุข-ทุกข์ที่ใจ เราต้องแก้ใจ กันที่ใจ อยู่ที่แก้ใจที่ใจ เห็นไหม

สิ่งที่เป็นข้างนอกเป็นประเพณีวัฒนธรรม สิ่งที่เป็นที่คิดว่าผิดศีลแล้วมันจะมีโทษหนักโทษเบา มันเป็นเจตนา เจตนาอาฆาตมาดร้ายทำให้โทษรุนแรงมาก ทำด้วยการ พลังผลอ ทำด้วยความสุจริต มีสติ ในสมัยพุทธกาล กษัตริย์บังคับให้พวกอำมาตย์พวก อะไรที่ผิด เราทำผิดด้วยเราไม่มีเจตนาอะไร เราไม่ต้องการจะทำ แต่จำใจต้องทำ ถ้าไม่

ทำห้าวขาด เห็นใหม่ ความผิอย่างนี้มันก็ไม่ใช่ความผิดที่เรา แต่ถ้าเราทำด้วยความพอใจของเรา เราทำด้วยความปรารถนาของเรา เราทำด้วยความจงใจของเรา เต็มๆ เลย!

การกระทำของคนมันก็ไม่เหมือนกัน เห็นใหม่ แล้วสิ่งที่จะให้ผล ผิดศีลข้อนี้จะเป็นอย่างนั้น กฎแห่งกรรม กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน สิ่งที่กรรมมันให้ผลแต่กฎตายตัวมันไม่มี มันไม่มีหรอก ถ้ากฎตายตัวมีนะ พระอรหันต์เกิดไม่ได้

เราเกิดมามีกิเลสหมดนะ แล้วกิเลสมันตายตัว เราจะพ้นจากกิเลสได้อย่างไร เราเกิดมามีกิเลสแต่สามารถชำระกิเลสได้ สามารถเอากิเลสออกจากหัวใจได้ด้วยมรรคญาณ ด้วยปัญญาของจิต ด้วยความคิดของหัวใจ ไม่ใช่ความคิดสมอง ความคิดสมองเป็นโลกีย์ ปัญญา ปัญญาที่เราใช้กันอยู่นี้ตรรกะฝีกฝนกันไป เห็นใหม่

ถ้าพูดถึงย้อนกลับไปในศาสนา เราก็ดูของเราละ ความเป็นไปของเรา ความเป็นจริงของเรา ถ้าทำได้ก็ทำได้ ศึกษา.. ศึกษาไว้เป็นคติ เป็นตัวอย่าง แล้วอย่าพึ่งเชื่อ..กาลามสูตร เวลาประพฤติปฏิบัติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก เห็นใหม่ เวลาเทศน์อนุปุปพิทถา ต้องให้เรื่องของทาน เรื่องของศีล เรื่องของเนกขัมมะ เรื่องของการเสียสละ แล้วเรื่องของอริยสัจ เห็นใหม่ มันต้องปูพื้นฐานขึ้นมา

ความศรัทธา ความเชื่อนี้มันจะดึงเราให้ศึกษา แต่ขณะที่ประพฤติปฏิบัติ เวลาศึกษาแล้วไม่ให้เชื่อสิ่งที่ศึกษามา เพราะการที่ศึกษามันเป็นสัญญา มันเป็นทฤษฎี มันไม่ใช่เป็นความจริงที่เกิดขึ้นมาจากเรา ความพอใจ ความคุ้นชิน ความถนัดของแต่ละบุคคลมันไม่เหมือนกัน พอไม่เหมือนกัน ต้องให้มันเป็นความจริงตามข้อเท็จจริง เห็นใหม่

กาลามสูตร! ไม่ให้เชื่อแม้แต่อาจารย์พูด เพราะอาจารย์พูดแล้วความเคารพศรัทธา มันน่าจะเป็นไปได้ แต่เราปฏิบัติแล้วมันไม่เป็นตามนั้น มันเป็นไปได้อย่างไร มันต้องปฏิบัติให้เชื่อสัจจะความจริง ให้เชื่ออริยสัจ ให้เชื่อสิ่งที่เกิดขึ้นในการประพฤติปฏิบัติ แล้วทดสอบ! แล้วทดสอบ! อย่าเชื่อเพราะว่าเชื่อว่ามันเป็นประสบการณ์เกิดขึ้นแล้วจะเชื่อเลย แล้วทดสอบ ทดสอบ เปรียบเทียบทดสอบ

ถ้ามันเป็นความจริงนะ ทดสอบขนาดไหนมันก็คงที่ ถ้าไม่เป็นความจริง ไม่ต้องทดสอบมันก็จะเสื่อมไปเป็นธรรมดา ไม่ต้องทดสอบ! มันเสื่อมไปธรรมชาติของมัน! แต่ถ้าเป็นความจริง ทดสอบขนาดไหนมันก็คงที่ของมันอย่างนั้น มันจะไม่เปลี่ยนแปลงเด็ดขาด มันเป็นอฐานะ มันเปลี่ยนแปลงไม่ได้ มันคงที่ ทดสอบขนาดไหนมันยิ่งชัดเจนเห็นไหม เราถึงไม่ให้เชื่อใคร ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น เชื่อสัจจะความจริงแล้วทดสอบตรวจสอบให้เป็นสมบัติของเรา มันถึงจะเป็นความจริงของเรา เอวัง